

Η ομιλία του Αρχιμ. Βαρθολομαίου, Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Εσφιγμένου, στη Θεσσαλονίκη (Ηχητικό)

/ [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Δημοσιεύουμε ολόκληρη την ομιλία με θέμα: «Η αγάπη του Θεού προς τον κόσμο», την οποία πραγματοποίησε στον Ιερό Ναό του Μέγα Φωτίου Θεσσαλονίκης, ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Εσφιγμένου Αγίου Όρους Αρχιμ. Βαρθολομαίος, την Κυριακή 1 Μαρτίου.

Αντιγραφή από: <http://michalisgeo.blogspot.gr>

Ομιλία με θέμα: «Η αγάπη του Θεού προς τον κόσμο» πραγματοποίησε στον Ιερό Ναό του Μέγα Φωτίου Θεσσαλονίκης, ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Εσφιγμένου Αγίου Όρους Αρχιμ. Βαρθολομαίος.

Ο ναός ήταν κατάμεστος από πιστούς, ενώ συγκινητική ήταν η στιγμή που ο Ηγούμενος Βαρθολομαίος αναφέρθηκε στον μακαριστό Γέροντα Χρυσόστομο Κατσουλιέρη.

Μετά το πέρας της ομιλίας εκ μέρους των πατέρων της ενορίας τον Ηγούμενο,

ευχαρίστησε ο προϊστάμενος Αρχιμ. Μακάριος.

Βρισκόμαστε στην αρχή τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἔχοντας διανύσει ἤδη τήν Α΄ ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν.

Εἴμαστε στην αρχή ἑνός νέου ἀγώνα καί, ὅπως εἶναι φυσικό, χρειάζονται ἀρκετά ἐφόδια, γιά νά καταφέρουμε νά ἀντιμετωπίσουμε τά βέλη τοῦ ἐχθροῦ.

Ἦρθαμε, λοιπόν, καί ἐμεῖς ἀπό τόν ὑψιβάμονα Ἄθωνα, τό Περιβόλι τῆς Παναγίας, νά μεταφέρουμε ταπεινά ἐδῶ, στήν πόλη τοῦ μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, καί στόν περικαλλῆ τοῦτο ναό τοῦ ἐν Ἁγίοις πατρός ἡμῶν Φωτίου τοῦ Μεγάλου, ἕνα μήνυμα χαρᾶς, ἐνότητος καί ἐλπίδος στήν ἀγάπη σας.

Διακρίνουμε τά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ὁ σημερινός ἄνθρωπος, τίς δυσκολίες του, τίς ἀνάγκες του, ἀλλά καί κάποιες ἀπό τίς αἰτίες. Αὐτό πού προβάλλεται παντοῦ ὡς βασική αἰτία εἶναι ὁ οἰκονομικός παράγοντας. Δυστυχῶς ὅμως, ἡ βιοτική μέριμνα ἔχει κυριαρχήσει σέ ὅλη τήν ζωή μας καί δέν μᾶς ἀφήνει νά δοῦμε τήν πραγματική αἰτία, πού εἶναι ἡ ἀπομάκρυνσή μας ἀπό τόν Θεό Πατέρα, ἀπό τήν ζεστή, γεμάτη ἀγάπη καί στοργή ἀγκαλιά Του. Ἐχουμε μείνει μόνοι πλέον καί παγωμένοι ἀπό τόν δριμύ χειμῶνα πού μᾶς ἔχει ἐπιφέρει ἡ ἀπομάκρυνση ἀπό τόν Θεό.

Κι ἐμεῖς τώρα ἐρχόμεθα ἀπό τό Ἅγιον Ὄρος, ὄχι ὡς σωτῆρες, ἀλλά ὡς ἀδελφοί καί συνοδοιπόροι, ἀναφωνώντας τό τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα: «δριμύς ὁ χειμῶν, ἀλλά γλυκύς ὁ παράδεισος», κάνοντας ἔκκληση νά ξεκινήσουμε ἀπό τήν ἀρχή πάλι τήν προσπάθεια, ὅλοι μαζί, συνειδητοποιώντας τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρός τόν κόσμο Του. Ἄς ἐξετάσουμε μαζί τί εἶναι καί πῶς ἐκδηλώνεται, μέ σκοπό τήν ὅσο τό δυνατόν καλύτερη προσέγγιση καί κατανόησή της.

Ξεκινώντας κανεῖς τόν λόγο γιά νά περιγράψει τό ἀντικείμενο πού πραγματεύεται, ἀρχίζει πρῶτα ἀπό τήν ἐρμηνεία τοῦ ἀντικειμένου καί συνεχίζει στήν ἀνάλυσή του ἀναπτύσσοντας ὅλες τίς χρήσεις, ἢ τίς πτυχές, ἢ τίς τυχόν δράσεις του, μέ σκοπό νά γίνει ἀντιληπτό ὅσο τό δυνατόν καλύτερα ἀπό τό ἀκροατήριο.

Ὅταν, ὅμως, ὁ λόγος ἀναφέρεται ὄχι σέ ἀντικείμενο, ἀλλά σέ ἕνα συναίσθημα, σέ ἕνα βίωμα, τότε κινδυνεύει ὁ λόγος νά τό ἐγκλωβίσει καί νά τό περιορίσει σέ στερεότυπες ἐκφράσεις, ἀδυνατώντας νά τό ἐρμηνεύσει, γιατί δέν ὑπάρχουν λέξεις νά συνθέσουν κατάλληλες προτάσεις, οὔτε προτάσεις ἐπαρκεῖς νά

έκφράσουν άκριβώς ένα βίωμα, έν τέλει ένα μυστήριο! Γιατί τό μυστήριο παύει νά είναι μυστήριο όταν έρμηνεύεται· γι' αυτό τό λόγο δέν έρμηνεύεται, αλλά μόνο βιώνεται.

Σάν αρχή θά μπορούσαμε νά ποϋμε ότι ή αγάπη είναι ένα [συναίσθημα](#) έντονης στοργής καί [προσωπικής άφοσίωσης](#).

Άν ψάξει κανείς στό λεξικό τήν έρμηνεία τής λέξης, μπορεί νά διαβάσει τά εξής: «Η λέξη αγάπη μπορεί νά αναφέρεται σέ μία πληθώρα διαφορετικών συναισθημάτων, καταστάσεων καί συμπεριφορών. Τά συναισθήματα αυτά μπορούν νά ποικίλλουν από τήν έπιθυμία γιά ρομαντική αγάπη, τήν [πλατωνική αγάπη](#) πού όρίζει τήν [φιλία](#), τήν [οίκογενειακή αγάπη](#) μεταξύ άτόμων μέ συγγενικούς δεσμούς έως καί τήν [θρησκευτική αγάπη](#) καί άφοσίωση. Η μεγάλη αυτή ποικιλία τών χρήσεων καί έννοιών τής λέξης, σέ συνδυασμό μέ τήν πολυπλοκότητα τών συναισθημάτων πού περιλαμβάνει, καθιστά δύσκολο τόν όρισμό τής αγάπης συγκριτικά μέ άλλες συναισθηματικές καταστάσεις».

Βλέπουμε, λοιπόν, πόσο δύσκολη είναι ή έρμηνεία τής αγάπης σύμφωνα μέ τόν κοινό τών ανθρώπων νοϋ, σύμφωνα μέ τά ανθρώπινα κριτήρια. Γι' αυτό πρέπει νά τήν τοποθετήσουμε καί νά τήν έρμηνεύσουμε στήν πραγματική της διάσταση ως έννοια.

Ο μαθητής τής Αγάπης, ό Ευαγγελιστής Ιωάννης, δίνει ξεκάθαρα τήν έρμηνεία στήν Α' έπιστολή του: «ό Θεός αγάπη έστί...». Όλα ξεκινούν από τόν Θεό, λοιπόν. Αυτός είναι ή αγάπη καί από αγάπη δημιούργησε τό σύμπαν καί από αγάπη τό συντηρεί.

Ο Πανάγαθος Θεός, άφοϋ τελείωσε τήν δημιουργία τοϋ κόσμου, άφησε γιά τό τέλος τό τελειότερο δημιούργημά Του, τόν άνθρωπο. Η αγάπη Του γι' αυτόν ήταν τόσο μεγάλη, πού τόν κατέστησε άρχοντα καί κυρίαρχο τής δημιουργίας!

Μέσα, λοιπόν, σέ όλη τήν δημιουργία, ως κυρίαρχος πλέον, ό άνθρωπος, είχε τήν απόλυτη έξουσία νά διαχειρίζεται τά πάντα, τόσο τήν άψυχη, όσο καί τήν έμψυχη φύση! Έναν μόνο περιορισμό τοϋ έβαλε ό Θεός: «άπό τόν καρπό τοϋ δένδρου τής γνώσεως τοϋ καλοϋ καί τοϋ κακοϋ μή φάτε...»! (Γεν. β' 17).

Τί ήταν αυτό τό δένδρο τής γνώσεως τοϋ καλοϋ καί τοϋ κακοϋ; Από τί προσπάθησε ό καλός Θεός νά άποτρέψει τούς ανθρώπους, άφοϋ τά πάντα έποίησε «λίαν καλώς»;

Προσπάθησε νά τούς άποτρέψει από τήν κακή χρήση τής έλευθερίας μέ τήν όποία τούς προίκισε, έπειδή δέν τούς προόριζε γιά άβουλους υπηρέτες Του, αλλά γιά κοινωνούς τής χαρής καί τής δόξης Του. Θέλησε νά τούς εκπαιδεύσει νά

χρησιμοποιούν σωστά και προς τό συμφέρον τους τίς δυνατότητες πού τούς έδωσε, ώστε αναπτύσσοντας έν έλευθερία και έμπιστοσύνη τήν σχέση τους προς τόν Θεό-Πατέρα και Δημιουργό τους, δουλεύοντας τό «κατ' εικόνα» πού τούς χαρίστηκε, νά φθάσουν στό «καθ' όμοίωσιν».

Ό διάβολος όμως, θέλοντας νά πλανήσει τούς πρωτοπλάστους και νά παρακούσουν τήν έντολή τοῦ Θεοῦ, καλλιέργησε πρώτα τόν έγωισμό, ώστε, ρίχνοντάς τους στην άμαρτία, νά μήν μπορούν νά ζητήσουν συγγνώμη.

Ποιά ήταν όμως ή άμαρτία πού διέπραξαν οί πρωτόπλαστοι και τί σχέση έχει μέ τήν άγάπη τοῦ Θεοῦ; Έχασαν τήν έμπιστοσύνη τους στό Θεό και τήν άγάπη Του κι έδωσαν πίστη στά λόγια τοῦ μισοκάλου διαβόλου, ό όποιος, γιά νά τούς πλανήσει, τούς εἶπε μόνο ένα μέρος τῆς αλήθειας γιά τήν απαγόρευση τοῦ Θεοῦ. «Δέν θέλει ό Θεός, τούς εἶπε, νά φάτε από αὐτόν τόν καρπό, γιατί θά γίνετε Θεοί και θά τόν ξεπεράσετε...» Η αλήθεια όμως εἶναι ότι ό Θεός ήθελε νά γίνουν κατά χάριν Θεοί, μέ τήν χαρά τῆς συνδημιουργίας.

Ό καλός Θεός, μέ απλά λόγια, μάς έπεφύλασσε μία «έκπληξη», γιατί μάς άγαποῦσε και όποιος άγαπᾷ, θέλοντας νά εύχαριστήσει τόν άγαπημένο του, τοῦ κάνει έκπλήξεις γιά νά αύξήσει τήν χαρά του.

Δυστυχῶς όμως έμεῖς ματαιώσαμε τήν έκπληξη, μέ άποτέλεσμα νά μή μάθουμε ποτέ τί έπεφύλασσε γιά τόν άνθρωπο ό Θεός και σέ ποιά δεδομένη στιγμή.

Άποτέλεσμα τῆς παρακοῆς ήταν ή έξωση από τόν παράδεισο, ή έξωση όμως όχι προς θάνατο και καταδίκη, αλλά προς άγώνα γιά τήν έπιστροφή. Η άγάπη τοῦ Θεοῦ ήταν τέτοια, πού δέν μπορούσε νά εγκαταλείψει τούς ανθρώπους. Τήν ἴδια στιγμή τῆς έξώσεως τούς παρηγοροῦσε λέγοντάς τους: «Θά σᾶς σώσω, γιατί ή θέση σας εἶναι εδώ, κοντά μου· σᾶς έπλασα από άγάπη και από άγάπη δέν μπορῶ νά σᾶς εγκαταλείψω...».

Γιά νά έπιστρέψουμε όμως πίσω στόν παράδεισο, στόν δικό μας τόπο γιά τόν όποιο πλαστήκαμε, χρειάζεται άγώνας και προσπάθεια άποβολῆς τοῦ έγωισμοῦ μας, έξαιτίας τοῦ όποίου χάσαμε τά πάντα.

«Έκάθησεν Ἀδὰμ ἀπέναντι τοῦ παραδείσου και έκλαυσε πικρῶς...» αναφέρει ένα τροπάριο τοῦ Τριωδίου. Έκλαυσε γιατί στερήθηκε τήν άγάπη τοῦ Θεοῦ, τήν άγάπη τοῦ Πατέρα και τήν καθημερινή έπαφή μαζί Του, τήν θέα τοῦ προσώπου Του. Αὐτή ή στέρηση κάνει πιό δύσκολο τόν άγώνα, αλλά δημιουργεῖ ένα ισχυρό κίνητρο, γιά νά ξεκινήσει ή προσπάθεια μέ άμείωτη ένταση και ένθουσιασμό.

Στό ξεκίνημα αὐτῆς τῆς προσπάθειας, πάλι ό καλός Θεός δέν αφήνει τόν άνθρωπο

μόνο του. Γνωρίζει την ανθρώπινη αδυναμία, καθώς και τις ενέργειες του πειρασμού, που αγωνίζεται να μάς αποτρέψει από την προσπάθεια.

Αυτήν την αδυναμία του ανθρώπου, που έχει ως αποτέλεσμα τό εύκολο παραστράτημά του, έρχεται ο ίδιος ο Θεός, σέ όλη την πορεία της ιστορίας του ανθρώπινου γένους, να ενισχύσει, στέλνοντας κατά καιρούς τούς Προφήτες, οί όποιοι, ως άνθρωποι του Θεού, καθοδηγοῦσαν, στηλίτευαν τά κακῶς κείμενα της έποχής, αλλά ταυτόχρονα τόνιζαν μέ όλη την δύναμη της ψυχής τους ότι ο Θεός έξακολουθεϊ, παρά τό παραστράτημα από τόν νόμο Του, να αγαπά τόν λαό Του και ότι μετά την καταστροφή θά έρθει ή αποκατάσταση· μετά την τρικυμία θά έρθει ή γαλήνη· μετά τό σκοτάδι θά έρθει τό φῶς. Ή παρακοή απομάκρυνε τούς ανθρώπους από τό Φῶς, από τόν Θεό, και προσπαθοῦσαν μέσα στό σκοτάδι να πάρουν τόν δρόμο της έπιστροφής, να συναντήσουν πάλι τό Φῶς. Ή πορεία δύσκολη, αλλά ή αγάπη του Θεού σκέπει, προστατεύει και φωτίζει! Οί Προφήτες ένεργοῦσαν ως απεσταλμένοι του Θεού, από τούς μεγάλους μέχρι και τούς μικρότερους, μέ αποκορύφωμα τόν μέγιστο έν προφήταις, τόν Πρόδρομο και Βαπτιστή Ίωάννη· ή φωνή τους ήταν φωνή Θεού· ή παρουσία τους ήταν ή παρουσία του Θεού· ήταν φάροι φωτεινοί για να φωτίζουν τό σκότος τῶν ανθρώπων, ώστε να μήν νοιώθουν μόνοι, αλλά παρηγορούμενοι να οδηγηθοῦν στό Φῶς.

Προετοίμαζαν την έλευση του φωτός στην γῆ, την έλευση της αγάπης του Θεού, τόν έρχομό του Χριστού, ο Όποϊος θά διαλύσει τό σκότος και θά έκπληρώσει την υπόσχεση του Θεού στους πρωτοπλάστους για την σωτηρία τους.

Ο μαθητής της Αγάπης αναφέρει χαρακτηριστικά σέ μία έπιστολή του: «...έν τούτω έφανερώθη ή αγάπη του Θεού έν ήμῖν, ... οὐχ ότι ήμεῖς ήγαπήσαμεν τόν Θεόν, αλλ' ότι αυτός ήγάπησεν ήμᾶς και απέστειλε τόν υἱόν αυτού ίλασμόν περι τῶν ἁμαρτιῶν ήμῶν» (Α΄ Ίωαν. δ΄ 9-10).

Έφθασε ή στιγμή για την έκπλήρωση της υποσχέσεως του Θεού. Ή υπόσχεση ήταν ή αἰώνια αγάπη Του. Παραβλέπει τις αδυναμίες μας, την ανυπακοή μας, τά λάθη, μάς ενισχύει στην προσπάθεια και στόν άγώνα και δέν διστάζει να στείλει τόν Υἱόν Του να θυσιασθεῖ για την σωτηρία μας. Μᾶς δείχνει ταυτόχρονα ένα γνώρισμα που ταυτίζεται μέ την αγάπη, την θυσία!

Πέλαγος ανεξάντλητο εἶναι ή αγάπη. Δέν έχει όρια, δέν περιορίζεται· γι' αυτό, όταν αγαπάς, θυσιάζεις τά πάντα, ακόμη και την ζωή σου!

Ή αγάπη οδηγεί στην υπέρβαση του «εγώ» και άνοίγει τόν δρόμο για την έπιστροφή στόν παράδεισο, κοντά στο Θεό, που συντελεῖται «έν Χριστῷ». Γι' αυτό και ο Χριστός ονομάζεται «Όδός». Εἶναι ή νέα όδός που άνοιχθηκε για έμᾶς τούς

άνθρώπους.

Ἦρθε στήν Γῆ, κοντά μας, γιά νά θυσιασθεῖ, ἀπό ἀγάπη γιά ἐμᾶς, γιά νά μάθουμε νά ἀγαποῦμε, θυσιάζοντας κι ἐμεῖς τόν ἑαυτό μας, τόν ἐγωισμό μας δηλαδή, προσφέροντάς τον στόν Θεό θυσία, ὡς ἀπόδειξη τῆς δικῆς μας ἀγάπης πρὸς Αὐτόν καί τῆς ἐπιθυμίας ἐπιστροφῆς κοντά Του.

Αὐτό τό θυσιαστικό πνεῦμα τῆς ἀγάπης ἔφερε ὁ Χριστός στήν γῆ· γεννήθηκε, μεγάλωσε, περπάτησε, κήρυξε, θαυματουργήσε, ἔπαθε, σταυρώθηκε, ἀναστήθηκε. Ὅλα ἀπό ἀγάπη καί γιά τήν ἀγάπη. Μᾶς πρόσφερε τόν ἴδιο Του τόν ἑαυτό γιά νά γίνουμε κι ἐμεῖς κοινωνοί καί μέτοχοι αὐτῆς τῆς πραγματικῆς ἀγάπης.

Μᾶς ἔδωσε ἀπλόχερα τό μεγαλύτερο δῶρο, τήν Ἀγάπη, γιά νά μπορούμε νά ζοῦμε κοντά ὁ ἓνας μέ τόν ἄλλο, νά κατανοοῦμε, νά συγχωροῦμε, νά δικαιολογοῦμε, δηλαδή νά ἀγαποῦμε ὁ ἓνας τόν ἄλλο. Ἡ Ἀγάπη εἶναι τό μαλακτικό, τό λιπαντικό πού μαλακώνει καί λιπαίνει τίς ἀτέλειες καί τά ἐλαττώματα τοῦ καθενός καί ἡ τριβή μεταξύ μας γίνεται πιό ὁμαλή, λειαίνοντας τούς χαρακτῆρες καί κάνοντας ἁρμονικές τίς σχέσεις μας! Ἄν δέν ἀγαποῦμε τόν ἀδελφό μας πού τόν βλέπουμε, πῶς μπορούμε νά λέμε ὅτι ἀγαποῦμε τόν Θεό πού δέν τόν βλέπουμε;

Ὅποιος ἀσχολεῖται μέ τόν Χριστό, δέν μπορεί νά μεταδίδει τίποτε ἄλλο ἐκτός ἀπό Χριστό, δηλαδή Ἀγάπη! Σάν τό μαλακτικό, ἡ Ἀγάπη, μᾶς κυριεύει καί περιχύνεται ἀπό πάνω μας, μαλακώνοντας τά πάντα στό διάβα της...τά μάτια μας, τό στόμα, τήν καρδιά μας, ὅλο τό εἶναι μας, καί ὅταν ξεχυθεῖ ἀπό ἐμᾶς... μαλακώνει ὅλους ὅσους ἀγγίζει γύρω μας. Ὅταν ἀγαπᾷς, δέν κάνεις ἐπιλογή. Αὐτό δέν εἶναι ἀγάπη, ἀλλά συμφέρον! Μόνο ἂν ἔχεις Ἀγάπη, μπορείς νά κάνεις ὑπομονή στούς πειρασμούς καί τίς δυσκολίες καί νά περιμένεις τήν ἐπέμβαση τοῦ Θεοῦ. Δέν εἶναι ὁμορφο πράγμα ἡ Ἀγάπη; Εἶναι τό πιό ὁμορφο συναίσθημα, ἡ μεγαλύτερη εὐλογία στήν γῆ πού μᾶς ἔδωσε ὁ καλός Θεός, γιατί ὁ Θεός «Ἀγάπη ἐστὶ!» Μᾶς ἔδωσε λοιπόν τόν ἴδιο τόν ἑαυτό Του, μᾶς ἔβαλε τόν Θεό μέσα μας γιά νά γίνουμε κι ἐμεῖς κατὰ χάριν Θεοί. Μᾶς ἔπλασε μόνο γιά νά ἀγαποῦμε. Τόν ἐγωισμό καί τά πάθη μόνοι μας τά δεχθήκαμε, ὅταν μᾶς τά πρόσφερε ὁ διάβολος. Γι' αὐτό ὅποιος ἀγαπᾷ, δέν μπορεί νά κρατήσῃ μέσα του αὐτό πού νιώθει, ἀλλά θέλει νά τό μοιραστεῖ μέ ὅλους!

Ὁ Ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος περιγράφει πολύ πα-ραστατικά ὅτι γιά τήν ἀγάπη οἱ Ἀπόστολοι ἔτρεξαν ἐκεῖνον τόν ἀκατάπαυστο δρόμο, ἐσαγήνευσαν ὅλη τήν οἰκουμένη μέ τό ἀγκίστρι καί τήν σαγήνη τοῦ λόγου, τήν ἐσήκωσαν ἀπό τόν βυθό τῆς εἰδωλομανίας καί τήν ὁδήγησαν στόν σωτήριο λιμένα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Γιά χάρη της ἔχυσαν τά αἵματά τους οἱ μάρτυρες, ὥστε νά μήν χάσουν τόν Χριστό. Γι' αὐτήν ἔδωσαν προθύμως τήν ζωή τους οἱ θεοφόροι Πατέρες μας

καί Διδάσκα-λοι τῆς οἰκουμένης, ὑπέρ τῆς καθολικῆς καί ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας· χαρακτηριστικό δείγμα ἡ σημερινή ἡμέρα, κατά τήν ὁποία ἐορτάσαμε τήν ἀναστήλωση τῶν ἱερῶν εἰκόνων.

Ἄν δέν εἶχε φυτευθεῖ ὁ σπόρος τῆς ἀγάπης, δέν θά εἶχε βλαστήσει τίποτα μέχρι σήμερα. Ὅλη ἡ ζωή μας θά ἦταν ἄκαρπη, στεγνή, γεμάτη ἀπελπισία καί θλίψη, δηλαδή χωρίς ἀγάπη.

Αὐτός ὁ σπόρος ἔκανε τήν καρδιά τοῦ Παύλου ἀπό διώκτης νά γίνει Ἀπόστολος, ἀφήνοντας παρακαταθήκη τήν ζωή του καί τό κήρυγμά του. Βίωσε, ὅπως καί οἱ λοιποί Ἀπόστολοι καί ὅλοι οἱ Ἅγιοι τήν ἴδια τήν Ἀγάπη, ὥστε κάθε κίνηση καί κάθε λόγος τους νά ἀναφέρονται στήν ἀγάπη.

Αὐτή ἡ ἀγάπη δέν μένει σέ γενικότητες καί ἀοριστίες. Μέσα στήν ζωή ἔχει συγκεκριμένη ἔκφραση καί ἀποκαλύπτεται στίς ἀνθρώπινες σχέσεις:

«Ἐάν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καί τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δέ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἡχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τήν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τήν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δέ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμί. καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δέ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται... νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη» (Α΄ Κορ. ιγ' 1-8, 13).

Ἔτσι βίωσε καί ἔτσι κατέγραψε τήν ἀγάπη μέσα σέ λίγες γραμμές ὁ θεῖος Ἀπόστολος, χωρίς νά ἀφήνει περιθώριο δικαιολογίας σέ κανέναν νά παραμείνει ἐγκλωβισμένος στό «ἐγώ» του.

Ἡ πρώτη δικαιολογία πού προβάλλουμε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μέχρι καί σήμερα εἶναι: «Λόγια εἶναι αὐτά· στήν πράξη τί γίνεται!» Δέν ὑπάρχει μεγαλύτερη πρόφαση ἀναβολῆς, νά μὴν ξεκινήσουμε τήν προσπάθεια. Ὅντως λόγια εἶναι αὐτά, λόγια ἀληθείας, πού μᾶς ἐξηγοῦν πόσο ἀπλῆ εἶναι ἡ ζωή μας ἐφαρμόζοντας τήν ἀρετὴ τῆς ἀγάπης καί ἀπορρίπτοντας τήν πολυπλοκότητα τοῦ «ἐγώ» πού μᾶς ἔχει κυριεύσει.

Ὁ ὁσιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος γράφει ὅτι ὁ Ἀββᾶς Ἀγάθων ἠθέλε νά βρεῖ ἕναν λεπρό καί νά λάβει τό ἄρρωστο σῶμα του, δίδοντας σέ ἐκεῖνον τό δικό του ὑγιές σῶμα. Καί

λέγει ότι αυτό είναι τέλεια αγάπη. Ο ίδιος γράφει ότι ή κατά Θεόν πραγματική αγάπη είναι γλυκύτερη της ζωής. Όταν κανείς ζει σέ ένα κλίμα ανυπόκριτης και ανιδιοτελοῦς αγάπης, αἰσθάνεται γλυκασμό ανώτερο από τήν βιολογική ζωή.

Ο Απόστολος Παῦλος γνωρίζει ότι μπορεί και ὁ ἄρρωστος πνευματικά ἄνθρωπος νά αγαπᾷ καί γι' αυτό κάνει λόγο γιά τό ὅτι ἡ αγάπη πρέπει νά εἶναι ανυπόκριτη. Ὅποτε, ἄλλο εἶναι ὑποκριτική αγάπη καί ἄλλο εἶναι ἡ ανυπόκριτη αγάπη. Ἡ ὑποκριτική αγάπη εἶναι γεμάτη από ψέματα, θεατρinizmους, εἶναι ἐξωτερική, ἐπιτηδευμένη, ἐκφράζεται μέ ψεύτικα χαμόγελα καί συνήθως σκορπᾷ ἀπόγνωση καί ἀπελπισία. Ἡ ανυπόκριτη αγάπη εἶναι ἀληθινή, ὁλοκληρωμένη, ὑγιής καί μεταδίδει χαρά, εἰρήνη καί ἐλπίδα στους ἄνθρώπους.

Ἡ ζωή μέσα στόν χρόνο ἔχει δείξει ὅτι στήν κοινωνία μας περισσεύει ἡ ψεύτικη, ἡ ὑποκριτική αγάπη. Καμμιά ἄλλη ἀρετή δέν ἔχει κακοποιηθεῖ τόσο πολύ ὅσο ἡ αγάπη. Ο ἡθοποιός ἔχει τό χάρισμα νά προσποιεῖται συμπεριφορές καί χαρακτηῖρες ἄλλων ἀνθρώπων μέ ἀκρίβεια καί προκαλεῖ ἰδιαίτερη ἐντύπωση. Αυτό πού στήν περίπτωση αὐτή εἶναι ἕνα χάρισμα, στό θέμα τῆς ὑποκριτικῆς αγάπης εἶναι δυστυχία. Τί φοβερό εἶναι νά συναντᾷ κανείς ἀνθρώπους πού ἐκδηλώνουν ἡ ἐμπαθῆ ἡ ὑποκριτική αγάπη! Καί τί ἐκπληκτικό εἶναι νά ἔχει κανείς φίλους πού διακρίνονται γιά τήν εἰλικρίνεια καί τήν ανυπόκριτη αγάπη!

Γιά νά ὑπάρξει πραγματική αγάπη, πρέπει νά προηγηθεῖ ἡ θεραπεία τοῦ ἀνθρώπου. Στήν πραγματικότητα θεραπεία εἶναι ἡ μετατροπή τῆς αγάπης ἀπό ἰδιοτελεῖ σέ ἀνιδιοτελεῖ. Ὅπου ὑπάρχει αγάπη ἰδιοτελεῖς, ἐκεῖ ἐπικρατεῖ ἡ ἀσθένεια. Ἀντίθετα, ὅπου ἐκφράζεται ἡ ἀνιδιοτελεῖς αγάπη, ἐκεῖ ὑπάρχει πνευματική ὑγεία.

Ο Χριστός μᾶς παρέδωσε τήν ἀνιδιοτελεῖς αγάπη. Παρατηρώντας Τον πάνω στόν σταυρό, διαπιστώνουμε ὅτι ὁ ἄμωμος Υἱός τοῦ Θεοῦ σήκωσε ἐπάνω Του τό βάρος τῆς ἁμαρτίας. Ἐκεῖνος, πού ἦταν ἕνα μέ τόν Θεό, ἐνοιωσε στήν καρδιά Του τόν τρομερό χωρισμό πού δημιουργεῖ ἡ ἁμαρτία ἀνάμεσα στόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο. Αυτό τό γεγονός ἦταν πού Τόν ἔκανε νά βγάλει μέσα ἀπό τήν καρδιά Του τήν κραυγή τῆς ἀγωνίας: «Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί μέ ἐγκατέλιπες;».

Ο σκοπός ὅμως, αὐτῆς τῆς θυσίας δέν ἦταν νά δημιουργήσῃ στόν Πατέρα αἰσθήματα αγάπης γιά τόν ἄνθρωπο, οὔτε νά Τόν προδιαθέσῃ γιά τό ἔργο τῆς σωτηρίας. Ο Ἰωάννης ἀναφέρει στό εὐαγγέλιό του: «ὁ Θεός τόσον ἠγάπησε τόν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τόν Υἱόν αὐτοῦ τόν Μονογενῆ». Ο Χριστός ἔγινε τό μέσον γιά νά χορηγήσῃ ὁ Θεός τήν ἄπειρη αγάπη Του σέ ἕναν κόσμο πού εἶχε ἀποστατήσῃ.

Ἔτσι φανερώνεται τό μεγαλεῖο τῆς αγάπης τοῦ Θεοῦ. Μέ τήν παρακοή οἱ ἄνθρωποι ὑποτάχθηκαν στόν διάβολο. Μέ τήν πίστη στόν Χριστό καί τήν θυσία Του μποροῦν

νά γίνουν παιδιά του Θεού.

Αυτή ή αγάπη είναι απaráμιλλη. Παιδιά του Ουράνιου Βασιλέα, «υιοί Θεού»! Τί πολύτιμη ύπόσχεση! Ή ασύγκριτη αγάπη του Θεού για έναν κόσμο που δέν Τόν αγάπησε!

Μας προσφέρει αγάπη, Του προσφέρουμε παρακοή καί προδοσία. Θεραπεύει, δημιουργεί μέ πηλό μάτια τυφλών, καθαρίζει λεπρούς, έλευθερώνει από δαιμόνια, ανασταίνει νεκρούς, έμεϊς Τόν λοιδορούμε, Τόν φτύνουμε, Τόν χαστουκίζουμε καί φωνάζουμε: «Άρον, άρον σταύρωσον Αυτόν!». Τόν σταυρώνουμε, Αυτός φωνάζει: «Πάτερ, άφες αύτοϊς...». Τί σκληροκαρδία! Τί άγνωμοσύνη! Τί άλλο πρέπει νά μας προσφέρει για νά μαλακώσουν οί καρδιές μας; Μας τά έδωσε όλα καί έξακολουθεί νά μας τά προσφέρει, μέ πείσμα καί έπιμονή, γιατί μας αγαπά. Αυτή είναι ή αγάπη καί ή κρίση τών ανθρώπων σέ σύγκριση μέ τήν αγάπη του Θεού. Αυτός προσφέρει αγάπη καί έμεϊς Σταυρό!

Στή διαδρομή τών αιώνων πάρα πολλοί άνθρωποι δέν αναγνώρισαν καί δέν ανταποκρίθηκαν στήν αγάπη του Θεού. Άλλοι τήν περιγέλασαν, άλλοι τήν μίσησαν, άλλοι τήν άμφισβήτησαν, άλλοι τήν άγνόησαν. Παρ' όλα αύτά, έκατομμύρια ψυχές από όλα τά κοινωνικά στρώματα, από όλους τούς λαούς, πίστεψαν ότι: «τόσον ήγάπησεν ό Θεός τόν κόσμον, ώστε τόν Υιόν αύτου τόν Μονογενή έδωκεν, ίνα πās ό πιστεύων είς αύτον μη άπόληται, άλλ' έχη ζωήν αιώνιον» (Ίωάν. γ' 16).

Έπειδή ή αγάπη του Θεού σάν έννοια βιώνεται, αλλά δέν έρμηνεύεται, για νά μπορούν οί άνθρωποι νά τήν καταλάβουν άκόμη καλύτερα, μας έδωσε τήν αγάπη τής Μάνας, ως δείγμα ανιδιοτελοϋς αγάπης.

Είναι ή αγάπη που οί άγιοι Πατέρες όνομάζουν φυσική αγάπη. Είναι μία αγάπη άνευ όρων που δέν επιβάλλεται από όποιαδήποτε έξωτερική επίδραση.

Αυτή ή αγάπη αρχίζει ήδη από τήν σύλληψη του παιδιοϋ, πράγμα που σημαίνει ότι ύπάρχει μία αγάπη που αναπτύσσεται πρός μία ύπαρξη που άκόμη δέν έχει κάποια συγκεκριμένη όρατή μορφή, αλλά ή γυναίκα αισθάνεται μέσα της. Μερικές φορές μιλά στό παιδί που είναι στήν κοιλιά της έκδηλώνοντας όλη τήν αγάπη της. Οί έρευνες έχουν άποδείξει ότι τό έμβρυο δέχεται τήν αγάπη από τήν μητέρα του πριν από τήν γέννηση. Μετά τήν γέννηση ή μητέρα άφιερώνει ένα μεγάλο μέρος τής αγάπης της στό παιδί της.

Ή μάνα συγχωρεί, σκεπάζει, προστατεύει, δικαιολογεί καί θυσιάζεται για τά παιδιά της. Κάθε λόγος της κινείται από αγάπη· τό παιδί της, καί τό πιό άσχημο νά είναι, γι' αύτήν είναι τό πιό όμορφο. Ή άγκαλιά της είναι τόσο ζεστή, που, όταν κλείνει μέσα τά παιδιά της, τά ήσυχχα... αναπαύονται καί τά άτακτα δέν μπορούν νά

φωνάξουν και νά κινηθοῦν, κι ἔτσι εἰρηνεύουν και τό μόνο πού ἀκούγεται εἶναι ὁ χτύπος τῆς καρδιάς της πού πάλλει ἀπό ἀγάπη!

Δι' αὐτῆς, λοιπόν, τῆς φυσικῆς ἀγάπης ὁ καλός Θεός θέλησε νά δείξει στόν κόσμο, πού ζητᾷ πάντα κάτι τό χειροπιαστό, τήν ἀνιδιοτελεῖ Του ἀγάπη.

Τήν γυναῖκα τήν τίμησε περισσότερο ἀπό ὅλους. Στόν Σταυρό ὁ Χριστός λέει στόν μαθητή Του, τόν Ἰωάννη: «ἰδοῦ ἡ μήτηρ σου...». Τήν ἱερwsύνη τήν παρέδωσε στούς μαθητές Του, ἄν και ἡ πιό ἀγνή και ἄμωμος μεταξύ τῶν ἀνθρώπων ἦταν ἡ Παναγία Μητέρα Του, τήν ὁποία κατέστησε Μάνα.

Αὐτή εἶναι πλέον τό πρότυπο τῆς μάνας και δι' Αὐτῆς ἡ μάνα γίνεται ὁ φορέας τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο.

Θά μοῦ ἐπιτρέψετε στό σημεῖο αὐτό νά πῶ ὅτι ἐμεῖς οἱ μοναχοί ἔχουμε και μίαν ἄλλη ἀγάπη πού μᾶς βοηθάει νά κατανοήσουμε τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ· εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Γέροντα γιά τούς ὑποτακτικούς του, ἡ ὁποία μεταφέρει τήν ἀγάπη τῆς μάνας στό πνευματικό ἐπίπεδο, διότι, ὅπως ἡ μάνα γεννᾷ και ἀνατρέφει τά παιδιά της, ἔτσι κι ὁ Γέροντας γεννᾷ ἐν Χριστῷ και ἀνατρέφει πνευματικά τούς ὑποτακτικούς του. Αὐτήν τήν ἀγάπη ἡ ἀδελφότητά μας τήν ψηλάφησε στό πρόσωπο τοῦ Γέροντά μας, τοῦ Γέροντα Χρυσοστόμου Κατσουλιέρη, τοῦ Γέροντα τῆς ἀγάπης, ὅπως τόν ἔχουν ἀποκαλέσει πολλοί τῶν ἀνθρώπων. Δέ θά ἦταν δυνατόν νά μιλήσουμε γιά τήν ἀγάπη χωρίς, ἔστω ἀπλῶς, ν' ἀναφερθοῦμε σ' αὐτόν τόν ἄνθρωπο πού μᾶς τήν δίδαξε ἐμπειρικά, μέ τό παράδειγμά του, μέ τήν στοργική παρουσία του, ἡ ὁποία ἦταν μιά ἀνοιχτή ἀγκαλιά, μέ ὅλη του τή ζωή, ἡ ὁποία ἦταν μιά διαρκῆς θυσία γιά ὅποιον τόν πλησίαζε, μιά διαρκῆς συγγνώμη πού παρέβλεπε λάθη και πάθη και μόνο ἐνθάρρυνε ν' ἀρχίσουμε ἀπό τήν ἀρχή τήν προσπάθεια.

Ἀφοῦ, λοιπόν, ἔγινε προσπάθεια νά κατανοήσουμε τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μέσω τῆς ἀλλαγῆς τοῦ τρόπου σκέψεως και συμπεριφορᾶς τῶν ἀνθρώπων, ἔρχεται ὁ Χριστός, πάλι μέσω τοῦ μαθητοῦ τῆς Ἀγάπης, τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, και λέει: «ἐντολὴν καινήν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς... Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστέ, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰωάν. ιγ' 34-35).

Βλέπουμε ὅτι ἐδῶ ὁ Χριστός δέν μᾶς προτρέπει, ἀλλά μᾶς δίδει ἐντολή νά ἔχουμε ἀγάπη μεταξύ μας οἱ ἄνθρωποι, ὡς μοναδικό τρόπο ἐπιβίωσης και συμβίωσης. Ἡ ἀγάπη μαλακώνει τίς καρδιές μας και μπορούμε εὐκόλα πλέον νά δεχθοῦμε τίς ἀτέλειες τῶν ἀδελφῶν μας, νά θυσιασθοῦμε γι' αὐτούς.

Ακούγοντας τήν έντολή αὐτή τοῦ Χριστοῦ, ἔχουμε πλέον μεγαλύτερο κίνητρο νά ἐκδηλώσουμε τήν ἀγάπη μας πρός τόν πλησίον.

«Αὕτη ἐστὶν ἡ έντολή ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τήν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ἰωάν. ιε´ 12-17).

Μᾶς ὀνομάζει φίλους Του ὁ ἴδιος ὁ Χριστός καί Θεός μας. Τί μεγαλύτερο κίνητρο χρειαζόμαστε, ὅταν ἡ έντολή δέν εἶναι προσταγή δυνάστου, ἀλλά προσταγή ἄμετρης, ἀνυπόκριτης ἀγάπης, καταλλαγῆς καί συμφιλίωσης ἀπό τόν Κύριο καί Θεό μας; Γινόμαστε φίλοι Του, φθάνει νά κάνουμε ὅ,τι μᾶς προστάζει, δηλαδή μόνο νά ἀγαποῦμε, τόσο ἀπλᾶ!

Σήμερα, ὅμως, οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἔχουν ἄλλα κίνητρα. Δέν βασίζονται στόν Χριστό τήν ἀγάπη τους. Ὁ ἕνας ἀγαπάει κάποιον, γιατί κι ἐκεῖνος τοῦ δείχνει ἀγάπη· ὁ ἄλλος ἀγαπάει ἐκεῖνον πού τόν τίμησε· καί ὁ ἄλλος ἀγαπάει ἐκεῖνον πού τοῦ φάνηκε χρήσιμος σέ μιάν ὑπόθεσή του. Εἶναι δύσκολο νά βρεῖς κάποιον πού ν’ ἀγαπάει τόν πλησίον μόνο γιά χάρη τοῦ Χριστοῦ, γιατί σύνδεσμος τῶν ἀνθρώπων εἶναι συνήθως τά ὑλικά συμφέροντα. Μιά ἀγάπη, ὅμως, μέ τέτοια ἐλατήρια, εἶναι χλιαρή καί πρόσκαιρη. Μέ τό παραμικρό πρόβλημα, ὑβριστικό λόγο, χρηματική ζημιά, ζήλεια, φιλοδοξία ἢ κάτι ἄλλο παρόμοιο, ἡ ἀγάπη αὐτή, πού δέν ἔχει θεμέλιο πνευματικό, διαλύεται.

Ἀπεναντίας, ἡ ἀγάπη πού ἔχει αἰτία καί θεμέλιο τόν Χριστό, εἶναι σταθερή καί ἀκατάλυτη. Τίποτα δέν μπορεῖ νά τήν διαλύσει, οὔτε συκοφαντίες, οὔτε κίνδυνοι, οὔτε καί ἀπειλή θανάτου ἀκόμα. Ἐκεῖνος πού ἔχει τήν χριστιανική ἀγάπη, ὅσα δυσάρεστα κι ἂν πάθει ἀπό ἕναν ἄνθρωπο, δέν παύει νά τόν ἀγαπάει, γιατί δέν ἐπηρεάζεται ἀπό τά ὅποια παθήματά του, ἀλλά ἐμπνέεται ἀπό τήν Ἀγάπη, τόν Χριστό. Γι’ αὐτό καί ἡ χριστιανική ἀγάπη, ὅπως ἔλεγε ὁ Παῦλος, ποτέ δέν ξεπέφτει.

Καί τί μπορεῖς, ἀλήθεια, νά ἐπικαλεστεῖς ὡς αἰτία, γιά νά πάψεις ν’ ἀγαπᾶς τόν συνάνθρωπό σου; Τό ὅτι, ἐνῶ ἐσύ τόν τιμοῦσες, αὐτός σ’ ἔβρισε; Ἡ τό ὅτι, ἐνῶ ἐσύ τόν εὐεργέτησες, αὐτός θέλησε νά σέ βλάψει; Μά ἂν τόν ἀγαπᾶς γιά τόν Χριστό, αὐτές οἱ αἰτίες θά σέ κάνουν ὅχι νά τόν μισήσεις, ἀλλά νά τόν ἀγαπήσεις περισσότερο. Γιατί ὅλα ὅσα καταργοῦν τήν συνηθισμένη συμφεροντολογική ἀγάπη, δυναμώνουν τήν χριστιανική ἀγάπη. Πῶς;

Πρῶτον, ἐπειδή ὅποιος σοῦ φέρεται ἐχθρικά, σοῦ ἐξασφαλίζει ἀμοιβή ἀπό τόν Θεό· καί δεύτερον, ἐπειδή αὐτός, ὡς πνευματικά ἄρρωστος, χρειάζεται τήν συμπάθεια καί τήν συμπαράστασή σου.

Έτσι, λοιπόν, όποιος έχει αληθινή αγάπη, εξακολουθεϊ ν' αγαπάει τόν πλησίον, είτε αυτός τόν μισεϊ, είτε τόν βρίζει, είτε τόν απειλεϊ, μέ τήν ικανοποίηση ότι αγαπάει γιά τόν Χριστό, αλλά καί μιμεϊται τόν Χριστό, πού τέτοιαν αγάπη έδειξε στους έχθρούς Του. Όχι μόνο θυσιάστηκε γιά κείνους πού Τόν μίσησαν καί Τόν σταύρωσαν, μά καί παρακαλοϋσε τόν Πατέρα Του νά τούς συγχωρέσει: «Πατέρα, συγχώρεσέ τους, δέν ξέρουν τί κάνουν».

Ό άγιος Κλήμης μάς λέγει πολύ χαρακτηριστικά: «φιλάνθρωπος εϊναι εκείνος, πού στους έχθρούς του συμπεριφέρθηκε μέ ήμερότητα καί τούς εύεργετεϊ. Ή φιλανθρωπία αποτελείται από δύο μέρη: τό ένα εϊναι ή έλεημοσύνη καί τό άλλο εϊναι ή αγάπη πρός τόν πλησίον. Διά τόν άνθρωπο πλησίον εϊναι ό κάθε άνθρωπος. Διότι άνθρωπος εϊναι καί ό καλός καί ό κακός, καί ό έχθρός καί ό φίλος. Έκείνος, λοιπόν, πού θέλει νά κάνει φιλανθρωπία πρέπει νά γίνει μιμητής τοϋ Θεοϋ, ό Όποϊος εύεργετεϊ δικαίους καί άδίκους, διότι ένας Θεός ύπάρχει εις τόν κόσμο αυτόν καί Αὐτός χορηγεϊ εις όλους καί τόν ήλιο καί τίς βροχές Του. Άν κάποιος θέλει νά εύεργετεϊ τούς καλούς καί νά τιμωρεϊ τούς κακούς, προσπαθεϊ νά γίνει κριτής».

Ή αγάπη τοϋ Θεοϋ σπλαχνιζεται όλους τούς ανθρώπους καί αν κάποιος δέν συμπάσχει βλέποντας άνθρωπο πού άμαρτάνει, φεύγει από αυτόν ή χάρις τοϋ Θεοϋ.

Ό Άγιος Ίωάννης τής Κρονστάνδης έλεγε: «Νά μήν συγχέεις τόν άνθρωπο, πού εϊναι εϊκόνα Θεοϋ, μέ τίς άμαρτίες στίς όποϊες έπεσε. Ή άμαρτία εϊναι ένα έπεισόδιο. Ή πραγματική φύσις τοϋ ανθρώπου εϊναι ή εϊκόνα τοϋ Θεοϋ, πού πάντοτε παραμένει». Καί ό Άγιος Ίωάννης ό Χρυσόστομος συμπληρώνει: «Ό Κύριός σου δέν συνωμίλει μόνο μέ δικαίους καί τούς άκαθάρτους απέφευγεν, αλλά καί τήν Χαναναϊαν τήν έδέχθη καί τήν Σαμαρεϊτιν τήν μιράν καί άκάθαρτον καί άλλην πόρνην, διά τήν όποίαν τόν έκατηγόρουν οί Ίουδαϊοι, τήν έδέχθη, τήν έθεράπευσε καί ήνέχθη νά βραχοϋν τά πόδια Του από τά δάκρυα τής μιράς, διά νά μάς διδάξει νά είμεθα ανεκτικοί πρός τούς άμαρτάνοντας, διότι αυτό πρό πάντων εϊναι φιλανθρωπία».

Βλέπουμε λοιπόν πώς καί οί Πατέρες τής Έκκλησίας μέσα στό διάβα τής ιστορίας βίωσαν καί μετέδωσαν τήν έννοια τής αγάπης τοϋ Θεοϋ καί πώς, ένω ζοϋσαν σέ διαφορετικές έποχές, ό ένας συμπλήρωνε τόν άλλο σέ μία άρμονική συνέχεια, γιατί μιλοϋσαν γιά τό ίδιο πράγμα, τήν αγάπη τοϋ Θεοϋ.

Έχοντας σάν πρότυπο τόν ίδιο τόν Χριστό, ξνιωσαν μέσα στήν καρδιά τους τήν ἀπλότητα καί τό μεγαλεῖο τῆς ἀγάπης Του. Φορεῖς πλέον αὐτῆς τῆς ἀγάπης, προσπαθοῦσαν μέ λόγια καί ἔργα νά τήν μεταδώσουν στούς ἀνθρώπους.

Αὐτή ἡ ἀγάπη εἶναι πού στά χρόνια τῶν διωγμῶν καί τῆς εἰκονομαχίας ἐνίσχυε τούς Ἁγίους δίνοντάς τους θάρρος νά ἀντέξουν οἱ ἴδιοι, ἀλλά καί τόν πιστό λαό νά τόν στηρίξουν στίς δυσκολίες καί τά μαρτύρια πού περνοῦσε.

Εἶναι πολύ δύσκολο νά διακρίνει κάποιος τό ὄριο, ἄν ὑπάρχει ὄριο, τῆς ἀγάπης πρὸς ὅλους, πρὸς τούς ἐχθρούς, ἀκόμη καί πρὸς τούς αἰρετικούς τῆς πίστεως μας. Εἶναι μία «σχοινοβασία» ἡ ὁποία θέλει πολλή προσοχή γιατί ὑπάρχει πάντα ὁ κίνδυνος τῆς πλάνης.

Αὐτός εἶναι ὁ λόγος πού σέ λεπτά θέματα πρέπει νά ἀκολουθοῦμε τήν σίγουρη ὁδὸ πού χάραξαν οἱ Θεοφόροι Πατέρες.

Ἡ κριτική κατὰ τῶν αἱρέσεων, ἐπειδὴ ἐνέχει ἀγάπη, δέν μπορεῖ καί δέν ἐπιτρέπεται, καθὼς λέγουν οἱ Πατέρες, νά εἶναι ἐμπαθής.

Ἡ κριτική κατὰ τῆς αἱρέσεως καί ὁ ἔνθεος ζῆλος πρὸς σωτηρίαν τῶν αἰρετικῶν, καθὼς καί ὁ πνευματικός πόνος γιὰ τήν ἀπώλεια ὧσων ἐμπλέκονται σέ αἱρέσεις, ὑπάρχει πάντοτε ὁ κίνδυνος νά διαστραφεῖ ἀπὸ τήν ἀδυναμία τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καί νά στραφεῖ μέ ἐμπάθεια κατὰ συγκεκριμένων προσώπων. Ὁ κίνδυνος αὐτός ἐπισημαίνεται καί τονίζεται ἀπὸ τούς Ἁγίους Πατέρας, ὥστε νά μὴν παρεκκλίνουμε ἀπὸ τόν ἀρχικό καί καλοπροαίρετο σκοπὸ μας, πού εἶναι ἡ ἐν ἀγάπῃ καί ἀληθείᾳ Χριστοῦ σωτηρία πάντων καί ὄχι βέβαια ἡ ἐξύβριση τῶν αἰρετικῶν, ἀκόμη καί ἐκείνων πού ἐσκεμμένως ὑπερασπίζονται τό ψεῦδος.

Εἶναι φανερό, λοιπόν, ὅτι ἡ ἀγάπη φέρει μέσα της ὡς προϋπόθεση τήν ἀλήθεια, ἡ δέ ἀλήθεια εἶναι ὁ Χριστός. Δέν εἶναι, συνεπῶς, ἡ δογματικὴ ἀλήθεια τῆς Πίστεως ἀντίθετη πρὸς τήν ἀγάπη, ἀλλὰ ταυτίζονται.

Μιλώντας κανεῖς γιὰ τήν ἀγάπη, συνειδητοποιεῖ ὅτι δυσκολεύεται νά κλείσει τόν λόγο. Τό πέλαγος τῆς ἀγάπης πού ἀνοίγεται μπροστά του τόν μαγεύει καί τόν συνεπαίρνει. Μιλᾷς γιὰ ἀγάπη καί ταυτόχρονα τήν αἰσθάνεσαι, νοιώθεις τήν αὔρα καί τήν γαλήνη της, δέν σ' ἀφήνει νά τελειώσεις. Ὅλα τελικά τά συνδέεις μέ τήν ἀγάπη καί γιὰ τήν ἀγάπη. Γεμίζοντας ἀγάπη, γεμίζεις Χριστό. Ἡ ζωὴ σου γίνεται ὁμορφὴ· μπορεῖς νά βλέπεις μέ καθαρά μάτια τόν κόσμον καί νά προσπαθεῖς νά μεταδίδεις τήν Ἀγάπη, τόν Χριστό, πού ἔχεις μέσα σου καί στούς ἄλλους γιατί δέν μπορεῖς νά κρατήσεις μόνο γιὰ τόν ἑαυτό σου αὐτό τό μεγαλεῖο πού νοιώθεις!

Βρισκόμαστε στην αρχή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής και ανοίγεται μπροστά μας μία περίοδος πού μᾶς προσφέρεται νά κάνουμε μία ἐπανεκκίνηση στόν ἑαυτό μας. Μπορεῖ ἐκ πρώτης ὄψεως νά φαίνεται δύσκολη, ἀλλά μᾶς προσφέρονται ἐφόδια γιά νά ξεπεράσουμε τίς δυσκολίες. Μέ τό πνεῦμα τῆς ἀγάπης, στήν ὁποία ἐμπεριέχεται καί ἡ θυσία, διαλύονται ὅλες οἱ δυσκολίες καί τά ἐμπόδια καί ἀνοίγει ὁ δρόμος καί ἡ κοινή πορεία πρός τήν Ἀνάσταση.

Ἡ πορεία αὐτή περνάει πρῶτα ἀπό τό πάθος. Χωρίς πάθος δέν ὑπάρχει Ἀνάσταση· εἶναι ἀλληλένδετα. Τό πάθος τοῦ Χριστοῦ εἶναι θυσία ἀπό ἀγάπη καί τό ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ Ἀνάσταση, ἡ μόνη ἀλήθεια ἐπί τῆς γῆς!

Ἄς ἀξιωθοῦμε ὅλοι μαζί, ἀδελφοί μου, νά βιώσουμε τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ στίς καρδιές μας καί τότε μόνο θά γευθοῦμε παράδεισο!

Καλή Ἀνάσταση!

Πηγές: agioritikesmnimes.blogspot.gr– romfea.gr